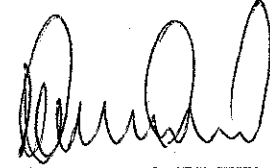

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın yazılı olarak cevaplandırması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Abdurrezzak ERTEN
İzmir Milletvekili

Bugün 6.5 milyar olan dünya nüfusunun altıda birine tekabül eden bir milyanın üstünde insan her gün açlık sıkıntısı ile karşı karşıya kalmaktadır. 40 yıl sonra 9 milyarı bulacağı tahmin edilen dünya nüfusunun gıda ihtiyacını karşılamak ve açlık tehdidini en aza indirmek ise, Uluslararası Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'ne göre küçük çiftçiliğin-aile çiftçiliğinin global düzlemde desteklenmesi ile mümkün olabilecek. Tarımsal üretimin bu bağlamda son derece önem kazandığı ve Türkiye gibi tarımsal üretim potansiyeli anlamında dünyaya ciddi kaynak sunumunda bulunabilecek bir ülkenin izleyen dönemde şimdikinden daha etkin biçimde sürece katkıda bulunmak durumunda kalabileceği ortadadır. Bu doğrultuda, gerek üretim maliyetlerinin düşürülmesi gerek üreticinin bu vasfının desteklenmesi gerekse bu alana içkin sorunların tespiti ve çözüm yollarının üreticiyle birlikte bulunmaya çalışılması gibi noktalarda siyasi otoritenin destek kuvvet olarak sürece müdahil olması gereği de doğal karşılanabilmektedir.

Son yıllarda, küresel ısınma olgusunun doğal bir çıktısı olarak karşımıza çıkan yağışlardaki düşüşlerin yarattığı kuraklık Türkiye özelinde tarımsal üretimde yaşanan düşüşler biçiminde kendisini göstermiştir. Çatısı altında 3 milyon çiftçiyi barındıran, bu anlamda istidat kategorileri içinde büyük ağırlığı bulunan, buna paralel biçimde milli gelir ve ihracattaki payının da son derece yüksek olduğu aşikar olan tarım sektörü, 2009'da ekilebilir alanların istenilen seviyede yağış alması sebebiyle önceki kurak yıllara kıyasla rekolette %10-30 arasında artış beklentisi içine girmiştir. İklim koşulları olumlu seyretmekteyse de, hem Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından izlenmekte olan destekleme politikalarının birkaç tarım ürünü ile sınırlı kalan nüfuz alanı hem çiftçinin ürettiği mal için gerek tüccar gerekse birliklerce verilen fiyatların düşüklüğü ve buna zıt biçimde artan ithal girdi fiyatları çiftçiyi yoksullaştırmaktadır.

Ana hatları verilen bu süreçte yalnızca bankalar bu gidişatın farkına tam anlamıyla varabilmiş ve tarım alanında kullanılabilecek kredilerde artırım yoluna gitme fikrini benimsemişlerdir. Çiftçiye çeşitli faiz ve ödeme koşullarına sahip paketler sunulmuşsa da, en dikkat çeken krediler yeni kredilendirme paketlerinden çok üretici birlikleri özelinde kullanılmakta olan krediler olmuştur. Bilinmektedir ki, İslam Kalkınma Bankası vasıtasıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlı Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri yıllık %5 faizle kredi kullanabiliyorken, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri %28 faizle kredi

kullanabilmektedir. Bunun yanında, çiftçiyi menfaatlerini gözeten tarım kredi bankası olarak bilinen Ziraat Bankası Hazine desteği ile %7-13 oranında değişen faizle kredi kullandırabiliyorken, birliklere kredi kullandırmama tercihinde bulunduğu ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na İslam Kalkınma Bankası finansman modelinin üretici birliklerine Ziraat finansman modeli yerine önerildiği yolunda eleştirilere tabi tutulmaktadır. Sözü edilen bakanlıkça Türkiye'deki 17 birlikten 8'ine(Fiskobirlik, Güneydoğubirlik, Karadenizbirlik, Marmarabirlik, Tarih Zeytin ve Zeytinyağı Birliği, Tarih İncir, Tarih Üzüm ve Trakyabirlik)İslam Kalkınma Bankası'nın bir kuruluşu olan İslami Ticari Finansman Kuruluşu(ITFC)'nun alternatif finansman modelinin izlenmesinin salık verildiği bilinmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1) İslami Kalkınma Bankası, Ziraat Bankası'nın kuruluş işlevine alternatif olarak mı algılanmaktadır? Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları'nda proje bazlı kredi kullandırdığı bilinen bu bankanın kamu kurumları korumasına ya da kamu bankalarının kredilendirmesine tabi üretici birlikleri gibi kurumsallaşmış yapılarda tercih sebebi olmasının altında sunduğu ne tür bir avantaj yatmaktadır? Ziraat Bankası'nın kuruluş işlevini yitirdiği mi düşünülmektedir? Şayet öyleyse, Ziraat Bankası'nın kamuoyunca bilinmeyen yeni bir görev tanımı yapılmış mıdır?
- 2) Üretici refahını kamu bankalarından çok daha iyi koruma iddiasında olan ve bunu sunduğu olanaklara yansıtan bir bankanın mevzu bahis olduğu önkabulünden hareketle, devlet bankacılığı sisteminde bir tıkanıklık yaşandığı söylenebilmekte midir? Şayet söylenebilmekte ise, bunun giderilmesine yönelik özelleştirme dışı bir formülün uygulamaya konması düşünülmekte midir?
- 3) Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlı birlikler ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı birlikler gibi bir ayrımın varlığından söz etmek mümkün müdür? Şayet mümkünse, bu ayrımın gerekçesi nedir? Üretici birlikleri arasında bu tür bir ayrımın gözetilmesi ve bu ayrımdan temelini alan farklı uygulamaların sonuçları itibariyle örgütlere yükledikleri farklı maliyetlerin adaletsiz bir durumun ifadesi olduğu düşünülmemekte midir? Bu tablo tarafınızca nasıl yorumlanmaktadır?
- 4) Üretici birlikleri ile İslami Ticari Finansman Kuruluşu(ITFC) arasında herhangi bir organik bağ mevcut mudur? Birliklerden sekizinin ITFC'nin kuruluşu olan bir bankaya yönlendirilmesinin altında bu tür bir ilişki kurma ve sürdürme arzusu mu yatmaktadır?

- 5) Devletin paternalist vasfı gereği özellikle küçük üreticinin ve de ulusal kalkınma anlayışının en önemli nüvelerinden olan üretici birliklerinin gözetilmesi gerektiği düşüncesi tarafınızca paylaşılmakta mıdır? Şayet paylaşılmakta ise, üretici birliklerine sağlanan yüksek faiz ödemeli kredilerin ülkenin üretici potansiyelinde yaratması muhtemel hasarın bunun yaratacağı üretim düşüşlerinin ve hatta üreticinin üretim yapmama tercihinin vebalinin altından, dünyanın –yukarıda altı çizildiği üzere– açlık sorunu ile iyiden iyiye karşı karşıya kalındığı bugünün dünyasında, kalkılabileceği düşünülmekte midir? Bunun yerine ülkenin global ölçekte açlıkla mücadelede söz sahibi, tahıl ambarı bir üretici ülke haline getirilmesi fikri tarafınızca nasıl değerlendirilmektedir?